

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 6

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 29 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Nurdleverlies - Aanpak

Deze vraag gaat over handhaving van overtredingen bij het lekken van plastic nurdles in het milieu.

Vandaag vertaalt het Vlaamse beleid ter zake zich hoofdzakelijk in het vrijwillige project 'Operation Clean Sweep', een Europese campagne van PlasticsEurope. Daarbij engageren bedrijven zich om maatregelen te nemen om verlies van kunststofpellets op hun terreinen of bij transporten te vermijden. Door PlasticsEurope zijn een handleiding en verschillende checklists uitgeschreven om bedrijven hierin te begeleiden.

Er bestaat ook een haven- en sectorbrede aanpak opgezet door de industrie: de Belgische federatie voor de kunststofproducerende en -verwerkende industrie (Essencia Polymatters), het Havenbedrijf Antwerpen, het Vlaams Netwerk van Ondernemingen (VOKA) en de Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland (Alfaport en Platform Industrie). De bedoeling van dit project is om de factoren die pellet loss veroorzaken in kaart te brengen, om zo tot richtsnoeren voor beste praktijken te komen, zowel voor producenten van pellets als voor transport- en logistieke bedrijven. Monitoringsacties moeten een beter beeld geven van de plaatsen waar vervuiling optreedt, zodat de oorzaak kan worden aangepakt.

Daarnaast worden er in de haven van Antwerpen op regelmatige basis opruimacties georganiseerd. Over de voortgang wordt teruggekoppeld in de Vlaamse werkgroep van het Vlaams Integraal Actieplan Marien Zwerfvuil.

Ondanks alle 'port clean-up'-acties die momenteel in de EU aan de gang zijn stellen wetenschappers en beleidmakers vast dat dit geen oplossing ten gronde is, zeker niet als er steeds meer dergelijke pellets worden geproduceerd. Het merendeel is bedoeld voor wegwerptoeepassingen en de EU heeft recent beslist dat dit moet uitdoven.

In de Antwerpse haven zijn er tien plasticproducenten die pellets produceren, vijf transportbedrijven en acht verwerkende bedrijven waar pellets kunnen vrijkomen. In 2017 heeft het Antwerpse Havenbedrijf, dat ook de problematiek kent, zelf 4 ton plastic korrels opgeruimd, en in 2018 2,5 ton, maar dat is eigenlijk maar een klein stukje van de totale vervuiling, van de grootte van de problematiek.

Op 12 mei verklaarde de minister in de commissie Leefmilieu dat zij de intentie heeft, ik citeer, "om deze controles in de toekomst op te drijven (...), en met de versoepeling van de coronamaatregelen zal ik ook de opdracht geven aan de dienst Omgeving om de afdeling

Handhaving asap te laten beginnen met de routinecontroles bij de plasticproducenten en de overslagbedrijven."

1. Hoeveel pv's schreef de milieu-inspectie uit sinds 2015 om nurdleverlies te beboeten?
2. Heeft de minister concrete plannen om handhaving op te drijven? Zo ja, kan zij deze dan omschrijven?
3. Wat is de rol van het gemeentelijk havenbedrijf rond het opsporen en sanctioneren van nurdleverlies ?

ANTWOORD

op vraag nr. 6 van 29 september 2020

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. De Omgevingsinspectie van de Afdeling Handhaving neemt tijdens haar routinecontroles bij plasticproducenten en andere actoren in die logistieke keten, die ingedeeld zijn in de 1e klasse, ook het aspect van orde en netheid mee. In dit geval wordt er bijvoorbeeld aandacht besteed aan het zorgvuldig omgaan met plastic korrels en wordt er bekeken of er geen korrels gemorst worden op het terrein of in het oppervlaktewater. Ook bij overslagbedrijven van afval wordt er aandacht besteed aan onder andere het wegwaaien van afvalstoffen (plastic-deeltjes, EPS-korrels). Deze controles hebben de voorbije jaren geleid tot een tiental aanmaningen en 3 processen-verbaal in het kader van plastic nurdles. In verhouding tot het totale aantal controles bij bedrijven uit deze sector, worden er dus zelden overtredingen rond plastic nurdles vastgesteld.
2. Een actie rond pelletverlies is opgenomen in het huidige voorstel van omgevingshandhavingsplan 2021. Dit zal de komende maanden nog verder uitgewerkt worden. Eind 2020 is dit plan definitief. Het bepalen van de jaarlijkse prioriteiten gebeurt o.a. op basis van de haalbare milieuwinst en hetgeen beleidsmatig relevant is, doch ook met de reeds wettelijk verplicht uit te voeren controles (bv. RIE-controles) die de toezichthouders van de afdeling Handhaving moeten uitvoeren. Bij het weerhouden van extra controleacties moet er dus ook steeds gekeken worden naar de (beperkte) beschikbare mensen en middelen.

Het voorstel dat voorligt omvat controles inzake pelletverlies; kunststofkorrels die zowel via lozing als d.m.v. stofemissie of diffuse verspreiding in het milieu kunnen terecht komen, bij verschillende actoren van de logistieke keten (producenten, transport-, overslagbedrijven en verwerkers van kunststofgranulaten), en dit ruimer dan alleen het havengebied.

Tijdens de controles i.k.v. deze voorgestelde actie zou er dan specifiek aandacht kunnen zijn voor bijvoorbeeld:

- de aanwezigheid van opvangkorven in klokputjes en van (micro)zeven in de (bedrijfs)riolering om verspreiding van granulaten via lozing te voorkomen;
- de aanwezigheid en onderhoud van stofverwijderingsinstallaties op silo's met stuivende stoffen SC1 (zoals PVC-poeder) om diffuse emissie te voorkomen;
- ...

Dit naast de eerder genoemde routinematige controleaspecten van orde en netheid en het zorgvuldig omgaan met kunststofkorrels.

3. De handhavingsbevoegdheid van het Havenbedrijf Antwerpen beperkt zich tot hetgeen in de havenpolitieverordening verankerd zit. Het Havenbedrijf Antwerpen kan optreden indien er een bevuilding in het havengebied is opgetreden en als dit één op één aan een overtreder toegewezen kan worden. De overtreder staat dan in voor de reinigingskosten en bijkomende sanctionerende maatregelen kunnen opgelegd worden.

Om het verlies van kunststof pellets/nurdles te voorkomen zet het Havenbedrijf Antwerpen anno 2020 ook in op partnerships met de sector en een samenwerking met andere bevoegde overheden. Om de handhaving (en sanctionering) rond het verlies van kunststof pellets/nurdles in het Havengebied te borgen, heeft het Havenbedrijf Antwerpen zich geëngageerd om die samenwerking ook met de Vlaamse overheid verder uit te werken.